Γραπτές Προαγωγικές εξετάσεις
περιόδου Μαΐου-Ιουνίου 2008
στην Αρχαία Ελληνική Γλώσσα

Όνομα:
Επώνυμο:
Τάξη:
Αριθμ. Καταλόγου:

Επιτηρητές:

ΘΕΜΑΤΑ

Α. Κείμενο

Ἵνα δέ ἡ μάχη συνέβη καί ἔνθεν ὁρμηθείς ἐπέρασεν τόν Ὑδάσπην ποταμόν πόλεις ἔκτισεν Ἀλέξανδρος . Καί τήν μέν Νίκαιαν τῆς νίκης τῆς κατ' Ἰνδῶν ἐπώνυμον ὠνόμασε , τήν δέ Βουκεφάλαν ἐς τοῦ ἵππου τοῦ Βουκεφάλα τήν μνήμην , ὅς ἀπέθανεν αὐτοῦ ὑπό καύματός τε καί ἡλικίας καματηρός γενόμενος , πολλά δέ πρόσθεν συγκαμών τε καί συγκινδυνεύσας Ἀλεξάνδρῳ , ἀναβαινόμενός τε πρός μόνου Ἀλεξάνδρου , ὅτι τούς ἄλλους πάντας ἀπηξίου ἀμβάτας , καί μεγέθει μέγας καί τῷ θυμῷ γενναῖος . Σημεῖον δέ οἱ ἦν βοός κεφαλή ἐγκεχαραγμένη , ἐφ' ὅτῳ καί τό ὄνομα τοῦτο λέγουσιν ὅτι ἔφερεν · οἱ δέ λέγουσιν ὅτι λευκόν σῆμα εἶχεν ἐπί τῆς κεφαλῆς , μέλας ὢν αὐτός , ἐς βοός κεφαλήν μάλιστα εἰκασμένον . Οὗτος ὁ ἵππος ἐν τῇ Οὐξίων χώρᾳ ἀφανής ἐγένετο Ἀλεξάνδρῳ , καί Ἀλέξανδρος προεκήρυξεν ἀνά τήν χώραν πάντας ἀποκτενεῖν Οὐξίους , εἰ μή ἀπάξουσιν αὐτῷ τόν ἵππον . Τοσήδε γάρ σπουδή Ἀλεξάνδρῳ ἀμφ' αὐτόν ἦν .

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Β. Παρατηρήσεις

1. Ποια ήταν η σχέση του Βουκεφάλα με το Μέγα Αλέξανδρο και με ποιον τρόπο πέθανε το άλογο;

…….
…….
…….
……..
……..
…….
……
……..
……..
……..

(Μονάδες 4)

2. Πού οφείλει το όνομά του ο Βουκεφάλας;

……..
……..
…….
……
……..
……..
……..

(Μονάδες 4)

3. *α)* Να αντιστοιχίσετε τις λέξεις της στήλης Α με τα ***αντώνυμά*** τους στη στήλη Β:

Α	**Β**
1. απελευθερωτής	***α.*** υπόγειος
2. μονοφωνία	**β.** διάζευξη
3. υπέργειος	**γ.** αντιπολίτευση
4. σύζευξη	**δ.** πολυφωνία
5. συμπολίτευση	**ε.** κατακτητής

Αντιστοίχιση: 1. 2. 3. 4. 5.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

(Μονάδες 1,25)

β) Να αντιστοιχίσετε τις λέξεις της στήλης Α με τις λέξεις της στήλης Β δημιουργώντας αποδεκτά ***ονοματικά σύνολα***:

Α	**Β**
1. πολιτιστική	***α.*** νόμος
2. πατροπαράδοτος	**β.** πολιτικός
3. φιλελεύθερος	**γ.** ύδατα
4. πόσιμα	**δ.** παράδεισος
5. επίγειος	**ε.** πρωτεύουσα

Αντιστοίχιση: 1. 2. 3. 4. 5.

(Μονάδες 1,25)

4. Να αντιστοιχίσετε τα παράγωγα ουσιαστικά της στήλης Α με τα πρωτότυπα ουσιαστικά της στήλης Β και να γράψετε στη στήλη Γ αν αυτά είναι ***υποκοριστικά, περιεκτικά ή τοπικά***:

Α	**Β**	**Γ**
1. ἀρχεῖον	***α.*** σάνδαλον	
2. οἰκίσκος	**β.** ἄμπελος	
3. ξενών	**γ.** ἀρχή	
4. σανδάλιον	**δ.** ξένος	
5. ἀμπελών	**ε.** οἶκος	

Αντιστοίχιση: 1. 2. 3. 4. 5.

(Μονάδες 2, 5)

5. α) ***ἐκήρυξεν:*** να γραφεί το ίδιο πρόσωπο του ρήματος σε όλους τους χρόνους:

Ενεστώτας	
Παρατατικός	
Μέλλοντας	
Αόριστος	
Παρακείμενος	
Υπερσυντέλικος	

(Μονάδες 1, 5)

β) Να συμπληρώσετε τον πίνακα που ακολουθεί με τα πρόσωπα που δίνονται στους χρόνους που ζητούνται:

λέγουσιν	***Αόριστος***
β' ενικό	
β' πληθυντικό	

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ἦν	***Παρατατικός***
β' ενικό	
β' πληθυντικό	

(Μονάδα 1)

6. Να κλίνετε τα παρακάτω ουσιαστικά στον άλλο αριθμό από αυτόν που βρίσκονται: ***πόλεις, τό ὄνομα.***

Ονομαστική		
Γενική		
Δοτική		
Αιτιατική		
Κλητική		

(Μονάδες 2, 5)

7. α) Να βρείτε τη συντακτική θέση των υπογραμμισμένων λέξεων:

<u>Πόλεις</u> ἔκτισεν **<u>Ἀλέξανδρος.</u>**

……..

<u>Ὁ ἵππος</u> **<u>ἀφανής</u>** ἐγένετο.

……..

(Μονάδα 1)

β) Στην παρακάτω πρόταση να βρείτε το είδος του απαρεμφάτου, το υποκείμενό του καθώς και το υποκείμενο του ρήματος και να πείτε αν υπάρχει ταυτοπροσωπία ή ετεροπροσωπία:

Ἀλέξανδρος ἐκέλευσε (=διέταξε) τούς στρατιώτας ***ἀποκτείνειν****(= σκοτώνω) πάντας.*

είδος απαρεμφάτου:……..
υποκείμενο απαρεμφάτου:……
υποκείμενο ρήματος:……..
…….

(Μονάδες 1)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ